

не съмъ я обичалъ. А България? Всичко ми е родно, близко до сърдцето и душата. Всѣка горичка, долинка, канара, връхъ ми говорятъ на езикъ познатъ; чувствувамъ, че тѣ сж мои, наши, български, и азъ съмъ тѣхенъ, почти плътъ отъ тѣхната плътъ, единъ въздухъ и едно слънце сж ни хранили и отгледали . . . Всѣка нейна красота ми е скжпа, всѣко нейно величие е по-скжпо за мене и ме прави да се гордѣя. И чини ми се, че никоя земя на свѣта не е тѣй красна! Но кой казва, че България не е много хубава, божествено хубава и величествена?

— Елате, елате та погледайте!

И поетътъ ни въвежда въ всички омайни кжтища на България и ни сочи нейнитѣ хубости и свързанитѣ съ тѣхъ исторически спомени.

Вазовъ бѣ щастливъ да доживѣе до дълбока старостъ — той умрѣ на 72 годишна възраст. Презъ своя животъ той видѣ и страданията на българския народъ, и неговото освобождение, и борбитѣ му за извоюване на политическа независимостъ. Всичко това той описа въ своитѣ поетически произведения.

Но Вазовъ не само описва живота на своя народъ, но се яви и като учител на младежъта. Той обичаше младежитѣ, посочваше грѣшкитѣ имъ и имъ показваше, какво да правятъ, за да бждатъ полезни на рода и държавата си. Въ цѣла редица поетически сборки поетътъ ни говори съ свѣтълъ възторгъ за любовта къмъ отечеството и за дълга, който имаме къмъ него. Но като ни учи да обичаме своето отечество, Вазовъ никжде не ни казва да мразимъ враговетѣ си и да имъ отмѣщаваме. Въ едно стихотворение, напр., той излива дълбоката си скръбъ за братоубийствената сръбско-